

Studieplan

Hageplantenes historie

Norges grønne
fagskole *vea*

Høyere yrkesfaglig utdanning

NKR nivå 5.1

10 studiepoeng

Deltidsutdanning – nettbasert med samlinger

Tilhørende Historiske gartnerfag (60 studiepoeng)

Versjon 4.0.1

Foto: Ingeborg Sørheim

www.vea-fs.no

Innholdsfortegnelse

DEL 1 – FELLESFAGLIG INFORMASJON	3
INNLEDNING.....	3
Utviklingen av HGF	3
HAGEPLANTENES HISTORIE – EN UTDANNING MED FOKUS PÅ BÆREKRAFT	3
OVERORDNET LÆRINGSUTBYTTE	4
Kunnskap	4
Ferdigheter	4
Generell kompetanse.....	4
OPPTAKSKRAV	5
TITTEL OG GRAD.....	5
INNHold I MODULEN.....	6
ORGANISERING OG ARBEIDSFORMER.....	6
Læringsplattform.....	6
AVSLUTTENDE VURDERING.....	7
Vurdering	7
Avsluttende prøve.....	7
Vitnemål	7
Karakterskala	8
INTERNASJONALT.....	8
LITTERATUR OG TEKNISK HJELPEMIDDEL	9
DEL 2 – EMNEBESKRIVELSE.....	9
HAGEPLANTENES HISTORIE	9
Informasjon om emnet	9
Læringsutbyttebeskrivelser på emne-nivå	9
INNHold	10
Tema	10
Innhold i tema	10
ENDRINGSLOGG.....	12

Del 1 – fellesfaglig informasjon

Innledning

Hageplantenes historie er en selvstendig, høyere yrkesfaglig utdanning på 10 studiepoeng.

Etter å ha fullført utdanningen *Hageplantenes historie*, skal studenten ha kunnskap om hageplantenes historie, utvikling og bruk i Norge og Europa, kjennskap til lovverk, forvaltning og relevante aktører omkring historiske hageplanter, samt dokumentasjon og kildearbeid i forbindelse med registrering av historiske hageplanter.

Hageplantenes historie er en deltidsutdanning fordelt over ett år. Total arbeidsbelastning for deg som student er 332 timer à 45 minutter fordelt over året.

Deler av undervisningen tilbys over nett og det resterende ved fysiske samlinger.

Hageplantenes historie – en del av Historiske gartnerfag

Hageplantenes historie er, i tillegg til å være en selvstendig utdanning, ett av seks emner på utdanningen *Historiske gartnerfag* (HGF) på 60 studiepoeng. I tillegg til *Hageplantenes historie* er dette:

- *Hagekunstens historie*
- *Hagens form og ikonografi*
- *Historisk skjøtsel av vegetasjon*
- *Stein, grus og vann i historiske grøntanlegg*
- *Restaureringsplan som prosjekt*

Det er tatt hensyn til at studenter skal kunne ta hele utdanningen på 60 studiepoeng ved at samlingene på de ulike mindre utdanningene, som går parallelt, er lagt til samme uke. Oppstart av tilbudene avhenger av antall deltakere.

Utviklingen av HGF

HGF er utviklet i samarbeid med bransjen for å kvalitetssikre at studiet har nødvendig yrkesrelevans og bransjeforankring. Den faglige innretningen på utdanningen er valgt ut fra et uttalt behov innen fagmiljøet, og en spesiell oppfordring fra Riksantikvaren. Det har i prosessen vært holdt møter med bransjen, som består av kulturminneforvaltningen på ulike nivåer, offentlige og private eiere av slike anlegg, sentrale aktører som jobber i historiske anlegg både innenlands og utenlands, samt nåværende og tidligere studenter på Veia.

Hageplantenes historie – en utdanning med fokus på bærekraft

Veia er en miljøfyrtårn-sertifisert fagskole. Dette innebærer at fagskolen bidrar til et mer miljø- og klimavennlig samfunn. Det jobbes opp mot FN sine 17 bærekraftsmål både i driften av skolen og i undervisningen. Ved å legge vekt på bærekraft i undervisningen, håper Veia å bidra til økt bærekraftstankegang i bransjene og dermed et mer miljø- og klimavennlig Norge.

Ved å gjennomføre denne utdanningen, vil du tilegne deg nødvendig kompetanse til å kunne foreta mer bærekraftige valg i utførelsen av dine arbeidsoppgaver.

Studiet *Hageplantenes historie* tar særlig for seg FN's bærekraftsmål 11.4 som omhandler sikring av verdens kultur- og naturarv. Etter endt utdanning vil du ha tilegnet deg kompetanse til å bidra med å oppfylle dette målet spesielt.

Overordnet læringsutbytte

Kunnskap

- Kandidaten har kunnskap om botanikkens historie, plantenes kultur- og innførselshistorie, bruk og dyrking i et historiske perspektiv.
- Kandidaten har kjennskap til kulturlandskapets endring gjennom historien.
- Kandidaten har innsikt i de lover og forskrifter som er relevante for historiske hageplanter.
- Kandidaten har kunnskap om sentrale aktører, institusjoner og organisasjoner som arbeider med historiske hageplanter i Norge, så som museer, antikvariske håndverksmiljøer og norsk genressurscenter.
- Kandidaten kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap om hageplantenes historie.

Ferdigheter

- Kandidaten kan dokumentere plantene i et historisk grøntanlegg og dets skjøtselstilstand, og identifisere den faglige problemstillingen.
- Kandidaten kan finne informasjon og fagstoff som er relevant for å kunne identifisere historisk plantemateriale og bruken av denne.
- Kandidaten kan anvende hageplantenes historie som verktøy i tolkning av historiske grøntanlegg.
- Kandidaten kan bidra i arbeidet med restaureringsplaner for historiske grøntanlegg med sin kunnskap om hagehistoriske planter.

Generell kompetanse

- Kandidaten utviser forståelse for historiske planter som levende kulturarv, og viser gjennom sin grunnholdning til plantene at de skal tas vare på som kulturminner.
- Kandidaten kan utvikle metoder og produkter av relevans for restaurering av historiske grøntanlegg, som for eksempel produksjon av historisk plantemateriale.
- Kandidaten kan bygge relasjoner med fagfeller, oppdragsgiver og nødvendige samarbeidspartnere om restaurering av historiske anlegg.

Opptakskrav

Fagskoleutdanning er høyere yrkesfaglig utdanning og ligger på nivå over videregående opplæring jamfør fagskoleloven §4.

Opptakskrav til studiet er fullført og bestått videregående opplæring jamfør Fagskoleloven §16 og Forskrift om fagskoleutdanning ved Norges grønne fagskole – Vea, med ett av følgende:

- Fagbrev Anleggsgartner
- Fagbrev Gartner
- Fagbrev Landbruk (prøveordning)
- Vg3 Gartnernæring
- Vg3 Landbruk
- Vg3 Skogfaget
- Vg3 Generell studiekompetanse

I tillegg er **tilsvarende realkompetanse** opptakskrav på denne modulutdanningen.

Det gis tilleggspoeng for relevant yrkespraksis etter fagbrev.

Realkompetansevurdering: Søkere som ønsker realkompetansevurdering må ta kontakt med fagskolen for veiledning. Det vises ellers til Forskrift om fagskoleutdanning for Norges grønne fagskole – Vea, kapittel 2 som er å finne på fagskolens hjemmeside.

Betinget opptak: Fagskolen kan ta opp studenter med forbehold dersom det foreligger dokumentasjon på at søkeren vil oppfylle opptakskriteriene (f.eks. fagbrev) før andre semester starter. Se utfyllende informasjon om betinget opptak i Forskrift om fagskoleutdanning for Norges grønne fagskole – Vea Kapittel 2, §2-2.

Lokalt opptak og opptak per utdanning: Det foretas lokalt opptak da utdanningen er mindre enn 30 studiepoeng, jf. Samordna opptaks regelverk. Det må søkes om opptak per utdanning.

Tittel og grad

Utdanningen Hageplantenes historie fører ikke frem til en egen tittel eller grad.

Ved å gjennomføre og bestå utdanningen Historiske gartnerfag på 60 studiepoeng, oppnås følgende:

- Tittel: Fagskolekandidat Historiske gartnerfag
- Grad: Fagskolegrad Historiske gartnerfag

Se side 3 og avsnittet **Hageplantenes historie – en del av Historiske gartnerfag**, for mer informasjon.

Innhold i modulen

Emne	Emnekode	Stedbasert undervisning	Nettbasert undervisning	Student-arbeids-timer	Totalt	Studie-poeng
Hageplantenes historie	GKG201/3	88	52	192	332	10

Tabell 1

Timene i tabellen er oppgitt i 45-minutters timer.

Stedbasert undervisning krever fysisk oppmøte på oppgitt studiested. Den nettbaserte undervisningen er undervisningsopplegg studenten kan følge hjemmefra, og gis på ulike måter på læringsplattformen.

Det totale antall arbeidstimer på studiet blir 332 timer à 45 minutter. Dette oppfyller NOKUTs krav til minimum arbeidstimer per studiepoeng.

Organisering og arbeidsformer

Utdanningen *Hageplantenes historie* har 7 stedbaserte og 6 asynkrone nettsamlinger, fordelt over ett år. De stedbaserte samlingene er på 1-2 dager og holdes i hovedsak på Veia, av og til med kortere ekskursjoner i nærområdet. En av samlingene er i sin helhet viet studietur i norske anlegg og går over 3-4 dager. Ekstra kostnader til reise og opphold i forbindelse med denne må regnes med.

Samlingene på denne utdanningen er kombinert med samlingen til andre utdanninger relatert til Historiske gartnerfag (HGF), slik at de som ønsker kan gå flere mindre utdanninger samtidig. For eksempel: En samlingsuke kan starte med 1-2 dager undervisning på *Hagekunstens historie* og fortsette med 1-2 dager undervisning på *Hageplantenes historie*. Hver undervisningsuke har individuell timeplan. Undervisningen vil dels foregå i klasserom, dels ved praksis i anlegg, eller ved nettundervisning. Undervisningen kan bestå av forelesninger med interne/eksterne forelesere, gruppearbeid, individuelle oppgaver, befaringer/ekskursjoner og veiledning.

Nettundervisning gis mellom de fysiske samlingene for å ivareta faglig input, dialog, veiledning og fremdrift. Oppgaver og lærestoff blir tilgjengelig i læringsplattformen. Det benyttes både synkrone og asynkrone læringsressurser. Nettmøter og veiledning gis via læringsplattformen. Besvarelser og tester leveres inn og vurderes. Studentene har tilgang til brukerstøtte gjennom hele utdanningen.

For å følge den nettstøttede undervisningen og gjennomføre innlevering av obligatoriske oppgaver, forutsettes det at studenten har grunnleggende ikt-kunnskaper, herunder kjennskap til et tekstbehandlingsprogram. Studentene får tilgang til nødvendige digitale opplæringsressurser for bruk av læringsplattform og oppgaveskriving i forkant av studiestart.

Læringsplattform

Fagskolen benytter Teams til å formidle informasjon, som digitalt læremiddel, for å administrere innleveringer, gjennomføre nett-tester og annet.

Responstid og tilbakemeldinger:

- Gjeldende responstid er 48 timer
- Tidspunkt lærer ikke er tilgjengelig for respons, tydeliggjøres for studentene ved studiestart.
- Frist for vurdering og tilbakemelding på større oppgaver er 3 uker
- Mindre øvingsoppgaver: Avhengig av omfang, men kortere enn tre uker

Avsluttende vurdering

Vurdering

Formålet med vurdering er å vise i hvilken grad studenten har nådd læringsutbyttet. Ved vurderingen legges læringsutbyttebeskrivelsene i emnet til grunn, slik de er fastsatt i studieplanen.

Avsluttende oppgave

Det gis en avsluttende skriftlig oppgave som vurderes med karakterskalaen A-F. Oppgaven gis tidlig i første semester. Det gis veiledning underveis etter avtale med faglærer. Den avsluttende oppgaven sensureres av interne sensorer.

Vitnemål

Ved utstedelse av vitnemål vil følgende opplysninger bli gitt

- Fagskolen og utdanningens navn
- Dato for utstedelse
- Kandidatens navn og fødselsnummer
- Utdanningens tittel
- Beskrivelse av karaktersystemet
- Utdanningens emne med karakter på avsluttende oppgave
- Overordnet læringsutbytte for utdanningen
- NKR¹-nivå 5.1
- Antall studiepoeng

¹ Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring

Karakterskala

Det brukes bokstavkarakterer på eksamen Til grunn for karakterfastsetting vises til generelle, kvalitative beskrivelser fastsatt av Universitets- og høyskolerådet 6. august 2004, revidert 23.juni 2011.

Symbol	Betegnelse	Generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstillende de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

Tabell 2

Internasjonalt

Et av Veas overordnede mål er å ha faglig utviklende samarbeid med nasjonale og internasjonale miljøer. Veia er tilknyttet flere spennende europeisk nettverk som samarbeider om prosjekt- og mobilitetsaktiviteter. Dette er aktiviteter som både studenter og lærere opplever som en berikelse for læringsmiljøet. I tillegg er det en unik mulighet for å knytte til seg internasjonale kontakter.

Sammen med Gunnebo Slott och Trädgårdar i Sverige, har Veia tatt initiativ til større Erasmus+ prosjekter innen vern av den grønne kulturarven, og har med det bygd opp et internasjonalt nettverk skreddersydd for Historiske gartnerfag.

I det treårige prosjektet Craft Skills for Garden Conservation (CSGC) skal det jobbes for å etablere skarpe internasjonale håndverksmiljøer innen hagevern. Kartlegging av spisskompetansen, posisjonering av hagevern på lik linje med bygningsvern og dokumentasjon av beste praksis innen dette feltet er noen av målene med prosjektet. CSGC vil blant annet gi deg mulighet for faglig utvikling gjennom deltakelse på workshops som omhandler emner fra denne studieplanen.

Litteratur og teknisk hjelpemiddel

Litteraturliste blir lagt ut på læringsplattformen før oppstart. Litteratur bør ikke kjøpes inn før studiestart.

Utdanningen vektlegger at studentene selv kan hente fagstoff gjennom bruk av biblioteksdata-baser, tidsskrifter, på internett og i fagbøker. Studentene må disponere egen bærbar PC.

Del 2 – emnebeskrivelse

Hageplantenes historie

Informasjon om emnet	
Emnekode	GKG201/3
Omfang	Undervisningstimer: 140 Studiearbeidstimer: 192
Antall studiepoeng	10
Undervisningsform og læringsaktiviteter	Klasseromsundervisning, nettundervisning, befaringer og ekskursjoner.
Vurdering	Det gjennomføres en avsluttende oppgave i emnet som vurderes av intern sensor.

Tabell 3

Læringsutbyttebeskrivelser på emne-nivå

Kunnskap | Kandidaten:

1. har kunnskap om bruk og dyrking av planter i historiske grøntanlegg (3.1)
2. har kunnskap om jord og vekstmedier og kan relatere dette til kunnskap om ulike metoder for hagedyrking opp gjennom historien (3.3)
3. har kjennskap til hovedtrekk i botanikkens historie, plantenes kulturhistorie og artenes innførselshistorie (3.1)
4. forstår hvordan hage- og landbrukets utvikling fra tradisjonell - til moderne, konvensjonell drift har betydning for kulturlandskapet (3,3)
5. har innsikt i lover og forskrifter som berører plantebruk (3.2)
6. har kjennskap til produsentmiljøet for historisk plantemateriale, og fagmiljøer som kan bistå ved spesialistoppgaver (3.4,3.5)
7. kan anvende nettressurser og faglitteratur til å søke kunnskap om planter og driftsmetoder (3.1,3.2,3.3,3.4,3.5).

<p>8. forstår hva som menes med opprinnelig plantemateriale og tradisjonelle metoder, og har kunnskap om ulike holdninger og strategier i valg av metoder og materialer (3.1,3.2,3.3,3.4,3.5)</p> <p>9. Kunnskap om innsamling til-, og oppbygging av historiske plantesamlinger (3.4)</p>
<p>Ferdigheter Kandidaten:</p>
<p>10. kan dokumentere eksisterende vegetasjon, og utarbeide skisser for planlagt beplantning</p> <p>11. kan søke etter informasjon om historisk plantemateriale i relevante kilder. (1,3)</p> <p>12. kan forberede, etablere, en beplantning etter intensjonen i en historisk kontekst</p> <p>13. kan utføre de vanligste former for antikvarisk gartnerhåndverk for restaurering i historiske anlegg</p>
<p>Generell kompetanse Kandidaten:</p>
<p>14. har forståelse for betydningen av historisk autentisitet i plantemateriale og etableringsmetoder innenfor de historiske rammene som foreligger (1-5)</p> <p>15. utviser etterrettelighet i valget av plantematerialer og metoder, og tar hensyn til plantehelse og biomangfold (2-5)</p> <p>16. kan delta i tverrfaglige diskusjoner om valg av plantemateriale og metodikk (1-5)</p> <p>17. kan bygge relasjoner med kollegaer i gartnerbransjen om restaurering av historiske hager (5)</p>

Tabell 4

Innhold

Tema	Innhold i tema
3.1 Botanikk	<ul style="list-style-type: none"> • plantesystematikk, taksonomi og nomenklatur • plantebruk i ulike historiske perioder • hovedtrekk i botanikkens historie • nøkle ukjente planter
3.2 Lover og forskrifter innen hagebruk	<ul style="list-style-type: none"> • Naturmangfoldloven • forbudsplanter og søknadspliktige planter • plantevernfskrifter
3.3 Økologi og landskap	<ul style="list-style-type: none"> • biologiske, kjemiske og fysiske prosesser i jorda • økologiske metoder i historiske hageanlegg • landbrukets og kulturlandskapets utvikling

3.4 Innsamling, oppformering og innkjøp av planter	<ul style="list-style-type: none"> ● innsamling og dokumentasjon av planter og formeringsmateriale ● historiske oppformeringsmetoder ● produsentmiljøer
3.5 Restaurering av vegetasjonselement	<ul style="list-style-type: none"> ● registrering og dokumentasjon av vegetasjon ● historiske hageplaner og plantelister. ● Planteplaner ● Restaurering av eksisterende beplantninger ● historiske teknikker og metoder i planting og etablering ● tradisjonelle håndverksmiljøer innen hagebruk

Tabell 5

Endringslogg

Dato	Endringsbeskrivelse	Produsent	Versjon
22.04.2017	Versjon klar for høring	Ingeborg Sørheim Britta From	0.9.0
31.05.2017	Versjon klar for sakkyndig komité	Ingeborg Sørheim	0.9.1
25.09.2017	Versjon klar for godkjenning i fagskolestyret	Ingeborg Sørheim Anne Bakken	0.9.2
05.10.2017	Versjon godkjent av fagskolestyret	Ingeborg Sørheim Anne Bakken	1.0.0
08.12.17	Godkjent studieplan med forside	Ingeborg Sørheim Anne Bakken	1.0.1
09.03.2018	Endret emnekoder	Anne Bakken	1.0.2
09.04.2018	Endret litteraturlista	Anne Bakken	1.0.3
27.06.18	Endret fra fagskolepoeng til studiepoeng. Nummerert emne-LUB	Anne Bakken	2.0.0
25.04.19	Revidert informasjon om arbeidskrav, opptak ved forbehold samt realkompetansekrav. Lagt inn litteraturliste for 2019	Anne Bakken	2.0.1
28.05.19	Lagt inn tekst om bærekraft	Marit Myrstad Ingeborg Sørheim Anne Bakken	2.0.2
12.06.19	Endret tekst om nettbasert undervisning	Anne Bakken	2.0.3
19.12.19	Endret noen emnelub og utvidet emnet tekniske fag under modul II antikvarisk drift og skjøtsel.	Ingeborg Sørheim	3.0.0
03.02.20	Justert noen emnelub i tekniske fag	Ingeborg Sørheim	3.0.1
10.01.20	Revidert henvisninger til fagskolelov og ny lokal forskrift	Anne Bakken	3.0.2
10.03.20	Justert realkompetanseinfo fra praktisk til teoretisk prøve	Anne Bakken	3.0.3
18.05.20	Revidert informasjon om realkompetansevurdering og litteraturliste	Anne Bakken	3.0.4
25.06.20	Revidert emnelub 7 og 8 under historiefag på modulen «antikvarisk..»	Anne Bakken	3.0.5
21.08.20	Revidert tekst om vurdering av arbeidskrav	Anne Bakken	3.0.6
06.01.21	Oppdatert jamfør lov og forskrift	Anne Bakken	3.0.7
15.03.21	Justert fagkode for teknisk fag på AS til GKT203/2	Anne Bakken	3.0.8
26.08.21	Revidert vurderingsordningen jamfør føringer fra NOKUT.	Anne Bakken	3.1.0
10.12.21	Revidering av forsiden ved grafisk designer Sonja Lønnum	Sonja Lønnum	3.1.2
10.12.21	Revidert inn tre nye overordnet LUB, justert enkelte emnelub og endret tittel. Behandlet og godkjent av fagskolestyret.	Ingeborg Sørheim	3.2.0

	Endret tekst om internasjonalt.		
16.03.22	Emnekoder endret av studieadministrasjonen	Anne Bakken	3.3.0
05.09.22	Justering av eksamensorganiseringen	Lærerteamet, Anne Bakken	3.4.0
01.12.2022	Fagskolestyret vedtatt endret opptakskrav; revidert inn.	Anne Bakken	3.5.0
19.01.23	Lagt til opptakskravet Fagbrev landbruk (prøveordning)	Anne Bakken	3.6.0
20.11.23	Versjon for godkjenning i VLG. Revidering iht ny organisering av HGF – mindre studiepoenggivende enheter	Sørheim, Lier og Solberg	4.0.0
23.11.23	Versjon godkjent i VLG	Anne Stine Solberg	4.0.1

Studieplanen er gjeldende fra 01.01.2024

NOKUT² godkjente Veia som tilbyder av studier innen fagområdet Grønne design- og miljøfag våren 2012. Denne akkrediteringen gjør at Veia kan opprette og revidere studier ved å følge fagskolens godkjente rutinebeskrivelse for dette innenfor det nevnte fagområdet.

Det er ikke mulig å søke om lån og stipend i Lånekassen i forbindelse med denne utdanningen.

Studieplanen er gjeldende for studenter som starter på studiet fra våren 2024.

Norges grønne fagskole – Veia
Moelv, oktober 2023

² Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen